

Den Norske Dommerforening i Sør-Trøndelag tingrett
v/lokal tillitsvalgt, tingrettsdommer Magnhild Børsting Røe

Justis- og beredskapsdepartementet

Sendes kun til:

Trondheim, 25. mars 2020

postmottak@jd.dep.no og arild.brukstuen@jd.dep.no

HØRING – MIDLERTIDIG FORSKRIFT OM FORENKLINGER OG TILTAK INNENFOR JUSTISSEKTOREN FOR Å AVHJELPE KONSEKVENSER AV UTBRUDD AV COVID-19

Det vises til høringsbrev av i går med frist til i dag kl. 14.00 for å komme med eventuelle hørings svar.

Innledningsvis bemerkes det at vi mener at **høringsfristen, på ca. 22 timer, er uforsvarlig kort** i forhold til de viktige endringer i prosesslovgivningen som foreslås. Domstolene håndterer i dag alle prioriterte saker, og saker som er nødvendige av hensyn til liv og helse og betydelige samfunnsinteresser, slik at en **høringsfrist, for eksempel på 1 uke burde ha vært helt uproblematisk.**

Vi vil også innledningsvis bemerke at oss bekjent, er det ingen av de andre nordiske landene som har innført slike unntaksforskrifter eller unntakslover innenfor domstolenes prosesslovgivning. På generelt grunnlag vil vi uttrykke bekymring for det som virker som forhastede tiltak og vi spør oss om dette er nødvendig pr i dag.

På grunn av den korte høringsfristen vil våre innspill kun bli inngitt punktvis:

Til § 2

- Vi støtter vilkårets ordlyd: «nødvendig og ubetenkelig».
- Vi støtter at det skal være kontradiksjon rundt spørsmålet. Vi foreslår at det i tillegg inntas: «*og partenes syn bør i alminnelighet tillegges betydelig vekt*».
- Hva mener forskriften med «fjernmøte»? Er dette et rettsmøte med både lyd og bilde eller kun lyd? Vi savner at dette ikke er problematisert i høringsnotatet.
- Vi mener at det som står i § 2, annet ledd i klamme må tas inn i endelig forskrift.
- Hva gjelder ankeretten: Vi mener det er betenkeligheter med departementets forslag til at beslutningen om fjernmøte ikke skal kunne påankes eller i det minste gjøres til ankegrunn. Når det gjelder sivile saker, så ville beslutning om fjernmøte og fjernavhør – i tråd med de nye hjemlene - være en beslutning som normalt kan ankes etter tvisteloven § 29-3 (3) som lyder: «*En beslutning kan bare ankes på det grunnlag at retten har bygd på en uriktig generell lovforståelse av hvilke avgjørelser retten kan treffe etter den anvendte bestemmelse, eller på at avgjørelsen er åpenbart uforsvarlig eller urimelig*». Vi kan ikke se noen grunn til at ikke tilsvarende snevre ankeadgang skal gjelde for beslutninger om dette i en midlertidig forskrift. Når det gjelder sivile saker er det ikke foreslått utvidet adgang til skriftlig behandling nå.

Når det gjelder anke over beslutninger i straffesaker før hovedforhandling er det straffeprosessloven § 377 som gjelder og den er mindre spesifikk enn tilsvarende i tvisteloven. Der står bare at beslutningen kan ankes med mindre beslutningen etter sin art eller særskilt lovregel er uangripelig. Det er mulig at det er fornuftig at det ikke gis adgang til særskilt anke over denne beslutningen i straffesaker, men det er ingen grunn til å avskjære anledningen til å bruke dette som ankegrunn ved anke over dom.

- Generelt bemerker vi: Vår er faring med virtuelle møter så langt er at det er store tekniske utfordringer med bilder som fryser, lyd som blir borte, aktører som faller ut osv. Virtuelle rettsmøter kan på ingen måte sammenlignes med kvaliteten man får ved at alle aktører møtes i en rettssal. Dette kan gjøre prosessen betenkelig og ikke minst kan dette gå ut over publikums tillitt til avgjørelsene som kommer i etterkant av slike rettsmøter. Det bør derfor fremgå av forskriften at rettsmøter som fjernmøter må gjennomføres på en måte som ikke svekker tilliten til domstolene og domstolens avgjørelser.

Til § 3

- Forslaget virker greit, men det er uheldig at beslutningen om skriftlig behandling ikke i det minste kan gjøres til ankegrunn. Se våre merknader over til § 2.

Til § 6 og § 7

- Signaturreglene er noe kronglete formulert, men svært praktiske i disse dager.

Avslutningsvis bemerkes det at også **domstolen må tåle at dagens krise-situasjon går ut over saksehandlingsstatistikken**. Vi tror at mange parter, hvis de kunne velge, heller vil ha en retts sikker og kvalitetsmessig god prosess den ene gangen i livet de statistisk sett møter i retten selv om saken da blir utsatt i noen måneder, istedenfor å måtte ta til takke med å møte dommeren i et virtuelt rettsmøte, og i tillegg fratas muligheten for å anke dersom prosessen skulle by på store tekniske og praktiske utfordringer.

Trondheim, 25. mars 2020

Magnhild Børsting Røe

tingrettsdommer Sør-Trøndelag tingrett og

lokalt tillitsvalgt Den norske Dommerforening Sør-Trøndelag tingrett